

Říká se, že recenzi desky píše vždy jen ten nejrychlejší, ostatní píší recenzi recenze, recenzi recenze recenze atp. Obávám se, že do určité míry to bude platit i o tomto shrnutí výsledků našeho [Hodnocení desek za rok 2012](#). Přihlásil jsem se o jednu jeho verzi rád, ale kolega MK je pilnější, takže sice mám možnost reagovat na jeho článek a na reakce na něj, ale zato již jsou vyčerpány některé oblíbené statistické pohledy.

Co tedy chci nabídnout? Ještě trochu možných nevyčerpaných pohledů na náš žebříček zůstalo. Trochu prostoru věnuji subjektivnímu pohledu – tedy ne za sbor hodnotitelů, ale za sebe. A zkusím se velmi stručně zamyslet nad možnostmi a smyslem této rubriky.

Pro některá hodnocení si trochu zjednoduším práci: hodnoceným souborem budiž patnáct nejlépe oceněných desek (v obdobné „hře“ časopisu Folk & Country jsme jim říkali Sladká patnáctka). Pro přesnost: nepočítám album Idy Kellarové, které se před námi objevilo snad až v den uzávěrky Hodnocení desek 2012 a stihl ho ohodnotit pouze Tomáš Doug Machalík. Podle mých původních informací o pravidlech se album, které obodoval pouze jeden hodnotitel, do žebříčku nezapočítává.

A hned mě zajímá, kdo ty desky vydal. Jsou ještě dnes špičkové labely, které vydávají nejlépe hodnocené desky? Asi nepřekvapí, že role vydavatelství klesá: téměř polovina alb (7) z první patnáctky vyšla vlastním nákladem (do kterého ovšem počítám i různé Radůza Records nebo Plíhalův Inspiracek). Čtyři alba vydal nejagilnější nástupce famózních Indies Records, vydavatelství Indies Scope (Lada Šimíčková & Ivo Cicvárek, Beata Bocek, Květy, Lucie Redlová), který je tedy nejúspěšnějším vydavatelstvím z pohledu počtu akvizic ve Sladké patnáctce. Jedno přidala odnož Indies Happy Trails (Folk Team). Pozoruhodným se může zdát, že dvě desky ve špičce vyšly péčí jednoho ze světových gramofonových majorů, a to EMI: Bobkovy

Kruhy

a živák Roberta Křesťana a Druhé trávy. A pak už jen Vladimír Merta s Dobrou úrodou od Galénu, nesmírně záslužného, nicméně (zatím?) poměrně úzce zaměřeného vydavatelství (vítězná značka, pokud bychom položili otázku „kdo má svou desku nejvýš?“) – a to je všechno. Haló, haló, vydává tu ještě někdo desky?

Kolik byste řekli, že je protagonistů prvních patnácti alb (u kapel zařazují podle „toho nejdůležitějšího“, několika nejdůležitějších či celkového průměru) starších padesáti let? Znovu téměř polovina, tedy sedm. Kdepak je Lennonova věta o nedůvěře vůči všem starším třiceti let? Vždycky mi připadalo trochu legrační, když se o téměř třicetiletých muzikantech říkalo, že jsou ještě mladí, nadějní, nezkušení. Přesto bych si v TOP 15 Hodnocení desek FOLKtímu s hranicí 30 let nevystačil: neptejte se mě, kolik protagonistů je pod ní, radši vám to nepovím. Nicméně v kategorii „mladých“ (

Abych vás nespletl: vůbec nic proti svým vrstevníkům nemám, nakonec, podívejte se, kolik jsem jim dával bodů. Zmiňuji toto hledisko pouze jako trend, abychom si uvědomili, jak nám žánr stárne. Na druhou stranu si dovolím (bez statistiky) provést tento odhad: před x lety by sice byla výrazná skupina v obdobném hodnocení mladší (o x let – je to pořád ta samá nejsilnější generace), ale obsadila by v jeho čele ještě více míst: myslím, že těch úspěšných a nejúspěšnějších mladších velmi zvolna přibývá.

Napsal uživatel Tomáš Hrubý
Pátek, 24 Květen 2013 13:08

Pokud vám předchází dva sloupce přece jen připadají zbytečně ageistické a ptáte se, proč nedělím umělce na „staré“ a „mladé“ třeba podle počtu vydaných desek, vězte, že se k tomu právě chystám, ale uvidíte sami, že výsledek je ještě víc zamlžený. V pomyslné kategorii Debut roku totiž zvítězil Petr Rímský, který si ve svých nejslavnějších 80. letech nějak nestihl natočit album, neudělal to ani v 90. letech, kdy už byl spíše významným vydavatelem a organizátorem – no tak to holt (velice zdařile) udělal v roce 2012. Druhou prvotinou v našem špičkovém souboru cédéček je pak

Hotel v tiché ulici

(ať jej počítám za Ladu Šimíčkovou nebo za spolupráci dvojice Šimíčková – Cicvárek) a třetí ***V galerii***

Michala Vaňka. 20 % alb ze špičky jsou debuty – to je velmi slušný podíl, zvláště když za další dva protagonisty – Zhasni a Lucii Redlovou – bodovala jejich teprve druhá cédéčka.

Našemu hodnocenému žebříčku poměrně výrazně dominují písničkáři: v Sweet 15 je jich tentokrát přes polovinu (8); počítám mezi ně i Vladimíra Mertu, přestože spolupráce s Dobrou úrodou udělila jejich desce Nikdo v zemi nikoho výrazně nepísničkářský zvuk. Odečtu-li též desky sólisty Pavla Bobka a dvě alba, kde skupina stojí přece jen v pozadí za svým frontmanem – tedy Křesťanovu Druhou travu a Garde Lucie Redlové, dojdou k velmi mizivému číslu čtyři. V pomyslné kategorii Kapela tedy znovu zvítězili Zhasni, za nimi už jsou v TOP 15 za nejkapelovatější kapely jen Jarabáci, Folk Team a Květy. Nejceněnější countryovou deskou jsou Kruhy nejstaršího umělce v mnou zvolené špičce žebříčku, Pavla Bobka, což, myslím, dobře ilustruje stav české country. Nejlepší bluegrassovou placičkou roku 2012 je dle našich hodnotitelů

Trativod 2012

stejnojmenné kapely – ale to musíme podstatně níž, na 31. místo žebříčku. Co se týče nejlepších trampských desek – možná, že někdo by za ně mohl považovat

Souhvězdí jisker

bratří Nedvědů nebo

V půli cesty

kapely Marien, které se umístily těsně pod Sladkou patnáctkou; mému slyšení je bližší názor, že v roce 2012 se trampská alba jaksi neurodila. Nejlépe umístěnou deskou tvořenou lidovkami (zejména z Balkánu, ale i odjinud) se stalo na 24. místě album

Fuerte

kapely BraAgas. Nejlepším samplerem – v tomto konkrétním případě tedy albem nazpívaným různými interprety, kde jednotícím prvkem byla autorská dvojice – se stal

Blázinec

(22. místo). V pomyslné kategorii Dvojalba pak zvítězil

Zákon o zachování lásky

Petra Rímského. Pokud bychom hodnotili i „půldílo“, pak by získal Petr Rímský i fiktivní ocenění za nejlépe oceněnou živou nahrávku (i když z mého pohledu je ta druhá, live deska spíše malus než bonus). Pokud budeme hodnotit jen kompletní živáky, pak si nejlépe stojí Radúzino

Ocelový město

.

Co se týče nás, hodnotitelů, dovolím si jen letmé postřehy. Ze všeho nejméně je možné toto společenství zřejmě nařknout z „opisování“ názorů jiných. Obecně vysoce ceněná loňská alba

Soundtrack ke konci světa

kladenské kapely Zrní (celkem čtyři nominace na Anděla, nakonec Anděl za objev roku) a

Cestou na jih

Tomáše Kočka s Orchestrem (Anděl za world music) skončila hluboko v poli, na 34., resp. 41. místě. Na druhou stranu se jistě nejedná o pouhý naschvál, protože album

Ja tutaj mieszkam

Beaty Bocek ze špičky našeho žebříčku Hodnocení desek bylo dalším nominantem na Anděla za world music. Vysvětlení po mně nechtějte a ještě méně pak vysvětlení jevu, o kterém už psal MK, ale u kterého se přece jen zastavím: čtyři alba byla ohodnocena v rozpětí šesti bodů: Michal Vaněk 4 – 10 a třikrát 2 – 8 bodů pro

Jak zestárnout

(Jan Burian),

Na nože

(Kieslowski) a

ANOMAR

(Monty). To je rozpětí obrovské. Jak to pochopit? Proč zrovna tato alba? Tři z nich natočil písničkář, jedno duo (Kieslowski). Ještě bych snad ze sebe dokázal vysoukat, že Jan Burian a Michal Vaněk spolu mají společné to, že jsou to „nekytarová písničkáři“... a o jiných společných rysech této čtveřice už fakt nevím. Velké rozpětí bych možná očekával u záležitostí z okraje našich žánrů... Jenže i takové Květy s albem

Bílé včely

, které i moudrý a žánrově snášenlivý Milan Tesař nechtěl zařadit do seznamu pro volbu Anděla za FC, řka že už to není folk (zde jsme se názorově rozešli), dostaly ohodnocení v rozmezí 7 – 9 a umístili se v Sladké patnáctce. Nevím; samozřejmě že mi chybí patřičný odstup. Řekl bych, že déle trávající společnou práci se i názory nás hodnotitelů budou zvolna sblížovat... a že teď je to možná lepší takhle. Proč by se měla chtít kapela X zúčastňovat naší hry Hodnocení desek, když dokáže odhadnout, že hodnotitel Y ji dá 6 bodů a hodnotitel Z 8? Takhle to musí prostě vyzkoušet...

Tím jsem se dostal k jakési možné budoucnosti naší hry a k zvyklostem, které v ní panují. Vzhledem k tomu, že je to momentálně v žánru jediná obdobná „soutěž“ s bodovým hodnocením vydaných alb, řekl bych, že má nejen smysl, ale troufnu si tvrdit, že pokud dokážeme zvyšovat její úroveň a atraktivitu, že bude čtenáře hodně zajímat (protože to mají obdobné projekty prostě v krvi), což by zase mělo zajímat vydavatelství a – jak výše doloženo – vlastně už i umělce, co si vydávají desky vlastním nákladem. Víím, že zatím je troufalé srovnávat Hodnocení desek FOLKtímu s již zmíněnými Deskami na burze, které byly mnoho let zaštiťovány autoritou papírového časopisu, okolo kterého se donedávna život folkový do značné míry točil. Nicméně: Desky na burze měly určitá pravidla, zájemce se musel přihlásit tím, že dodal určitý počet desek, o který se hodnotitelé podělili, takže když se takový libovolný hodnotitel vzbudil ve tři v noci s mučivým pocitem, že neví, kdo hostuje na soprán saxofon v šestém tracku alba, co zrovna hodnotí, no tak si rozsvítil, sáhl do poličky a podíval se. V naší soutěži se účastníci nehlásí, alebrž se tam tak nějak vyskytnou, desek máme dohromady neurčitý počet, někdy jednu. Pokud si je všelijak půjčujeme a sdílíme, těžko požadovat celkem banální záležitost, aby všichni hodnotili všechno. Pokud nemohu mít album dostatečně dlouho, nemohu se mrknout do bookletu, kdykoli mě napadne, těžko požadovat, aby se kromě hodnocení bodového objevovalo i slovní (například).

Což je věc, která byla v čtenářských reakcích požadována. Dokonce padaly nedůvěřivé věty o tom, že kdoví, jestli slovy nepodložené číslo neznamena, že si dotyčný ani desku neposlechl. Mohu samozřejmě mluvit jen za sebe, ale – není tomu tak. Každou desku si před bodováním poslechnu minimálně dvakrát. U některých desek jsem si pak už počtem bodů jistý, ale většinou poslouchám dál, někdy dokonce ještě mockrát, můj názor se různě vyvíjí, deska mi uvízne někde na hodnotě 6,49... a dokud si nejsem jistý, tak nepřestanu. Poslouchat ale mohu – přiznávám – i třeba na cestách; čas na to abych si sedl k počítači a zformuloval poznámku ke (každé?) desce, bohužel nemám. A nemyslete si, že když je to krátké, tak to nic není. Je to málem stejně náročné, jako dlouhá recenze a určitě těžší než taková ta na 15 řádků. Napsat jednu až dvě nepřilíš dlouhé věty, aby to nebyl jen veselý až přiblblý bonmot – to je úporně náročné. Přiznávám, že k deskám, které nedostanu na stůl jako svůj recenzní výlisek, se nehodlám slovně vyjadřovat ani letos. Důvody jsou částečně popsány v předchozím odstavci, částečně mi připadá, že by to bylo nefér vůči těm kapelám či písničkářům, kteří stále ještě posílají svá díla do mé poštovní schránky.

A právě těm se musím omluvit: v Hodnocení desek 2012 jsem se slovním hodnocením nevěnoval ani jim. Měl jsem poměrně nešťastný rok a když všechno trochu utichlo, přihlásil jsem se v listopadu s nula poslechy (no, některé desky jsem znal; tak s nula hodnoceními...), že své kolegy ještě doženu. No, mezi nejpilnější podle hodnocení kolegy MK nepatřím, ale „do skupiny, která hodnotila přes 50 desek“ jsem se vlízl a jsem za to velmi vděčen. Stihl jsem naposlouchat spoustu skvělé muziky a rok 2012 mi přece jen z tohoto hlediska neutekl. Možná, že moje hodnocení na skvělou muziku nevypadá, protože – opět podle MK – jsem patřil mezi čtyři nejprísnejší, kteří „nedali ani desítku“. I devítek jsem dal nakonec jen šest: tři deskám, pro které jsem hlasoval v hlasování APH (Anděl), tedy Vzduchoprázdňinám (Karel Plíhal), Blues dvou čel (Jarabáci) a Ocelovému městu (Radůza). Dvě deskám, které se v mém soukromém žebříčku těsně nevešly, Bílým včelám (Květy) a Vladimíru Mertovi s Dobrou úrodou, a jednu pro kterou jsem hlasovat nesměl, neb je to sampler (Blázinec). Zato těch skvostných osmiček, těch se urodilo! Ty jsem dal leckomu: letitým stabilním jistotám (Jaromír Nohavica, Spirituál kvintet, Iva Bittová...), letitým jistotám, které se přece jen občas komíhají kolem své kotvy (Jan Burian, Jakub Noha Band, Tomáš Kočko...), letitým jistotám s překvapením (Wabi Daněk), dobrým kapelám, které se „od minule“ ještě zlepšily (A.M.Úlet, Poletíme?...), nebo které jsem dosud mohl znát jen naživo (Cimpr campr), popřípadě tvůrcům, které jsem si pro sebe úplně objevil (Cermaque). To je samozřejmě radost veliká – když mi někdo něco doporučuje a ono mi to opravdu sedne. Byly samozřejmě i položky, které jsem přes doporučení velkých osobností poněkud odzívl (Biorchestr).

Prostě jsem si to jako celek moc užil, za což děkuji svým kolegům Džexně a Milošovi, kteří tuto rubriku obhospodařují, i všem sedmdesáti kapelám či písničkářům, přestože jsem desky některých z nich nestačil obodovat. Bylo to krásné a doufám, že příští rok budu moci konstatovat, že nových desek bylo ještě víc a dočkali se ještě víc hodnocení od nás hodnotitelů. Držím palce muzikantům a ostatním přejí dobrý poslech.